GOD. XXV BROJ 6 BEOGRAD, JUNI 1956 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

SVETI ALOJZIJE: Nepoznati italijanski autor

Gospode, nado moja od mladosti moje, Tebe se držah od materinjeg krila, već od prve mladosti Ti si moj branič! (Ps. 40, 13)

Tko ne pozna Svetog Pisma, ne pozna Krista

LAV IZ PLEMENA JUDINA

Prije nego što je patrijarh Jakov zaklopio svoje uči u tuđinskoj egipatskoj zemlji, sazvao je svoje sinove i rekao im: „Sakupite se, da vam javim, što će vam biti u buduće dane! Sakupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi! Poslušajte Izraela, oca svojega" (Knjiga Postanka 49, 1—2). Gotovo cijelo ovo poglavlje Knjige Postanka sadrži t. zv. Jakovljev blagoslov pojedinim izraelskim plemenima. Nas kršćane posebno zanimaju riječi, koje se tiču plemena Judina, jer se u tim riječima nalazi jedno obećanje u vezi s Mesijom.

1. Evo najprije samih Jakovljevih riječi, kojima izriče blagoslov svome sinu Judi. Ime Juda značilo bi na našem jeziku „Hvaljeni".

„Tebe će, Juda, hvaliti braća tvoja.
Ruka će ti biti za vratom neprijatelja tvojih.
Klanjat će se pred tobom sinovi oca tvojega.
Mlad je lav Juda.
Iz lova si se vratio sine moj,
A onda se spusti, leže kao lav, kao lavica.
Tko da se usudi njega dražiti?
Ne će se udaljiti žezlo od Jude,
Niti vladalački štap od nogu njegovih,
Dok ne dođe onaj, kome pripada vlast,
I kome će se pokoravati narodi.
Vezat će magare svoje za čokot,
Za plemenitu lozu mlado magarice svoje.
Oprat će u vinu haljinu svoju
I u krvi grožđa ogrtač svoj.
Oči mu se iskre od vina
I zubi su mu bijeli od mlijeka".

2. Odmah vidimo, da se starac Jakov izražava pomoću snažnih i nama dosta neobičnih slika i poredaba. Istočnjaci, napose Semiti, osobito su voljeli ovakav način govora.

Jakovljevo se proročanstvo odnosi na buduću povijest Judina plemena i Judine države, ali dotiče i mesijanska vremena.

Juda i njegovo pleme posebno se ističu u povijesti Izraela. To dolazi od velike snage Judine. Zato ga otac uspoređuje s lavom. Judejci će biti prvi među Izraelcima u duhovnom i zemaljskom pogledu. Judini su potomci prvi navalili na Kananejce i postigli vrhunac svog ugleda za kralja Davida (1010—971). Taj će ugled Judejaca ostati na istoj visini još za Davidova sina Salomona (971—933), ali nakon njega Judina svjetovna vlast opada i pokazuje se više na duhovnom području. Juda je uvijek središte izraelske narodnosti, nosilac vjerske, moralne i zakonodavne samostalnosti. U njega je hram, kod njega su svećenici, kod njega se najvjernije obdržava Zakon Božji. Sva su plemena priznala Judinu plemenu ovu prednost i raskolnički kraljevi ostalih deset plemena uvijek su Židovima zavidjeli ovaj njihov jedinstveni položaj.

3. No prvenstvo će Judino biti trajno, kako to u proročkom duhu gleda Jakov. Jednog će se dana pojaviti vladar vrlo moćan, uistinu vladalac. On će vladati ne samo nad izraelskim plemenima, nego nad svim narodima. Njemu po rođenju pripada vlast i njemu će se pokoravati svi narodi. Izvanredno će blagostanje biti za njegova vladanja. Vinogradi će biti tako brojni, da će ovaj vladar bez brige za kakvu štetu svezati svoje magare za čokot. (Ne smijemo zaboraviti, da je magarac u ono doba i u onoj zemlji bio baren tako ugledna životinja kao kod nas danas konj). Vina će biti toliko, da će se moći upotrebljavati kao voda. Obilje mlijeka [illegible] slikovito pokazuje veliko blagostanje.

Ovaj je izvanredni vladalac Mesija. U Otkrivenju (5,5) zove ga sv. Ivan Apostol: lav iz plemena Judina. Njemu će se pokoravati svi narodi, a to je velika značajka Mesijina kraljevstva. U Psalmu 2. Mesija ovako govori: „Gospodin mi reče: Ti si moj Sin, ja te danas rodih. Zatraži od mene i dat ću ti narode u baštinu i granice zemlje u posjed tvoj". Kršćanska i židovska predaja tumačila je ove riječi Jakovljeve u mesijanskom smislu. Veliko obilje zemaljskih dobara označuje dobra, što će ih Mesija donijeti ljudima.

4. Vlast i ugled plemena Judina mnogo su veći i slavniji po Kristu, potomku Davidovu, nego po svim ostalim kraljevima Judinim. Godine 587. prije Krista gubi doduše Juda svoje zemaljsko kraljevstvo, ali Davidov dom i dalje ostaje na narodnom vodstvu u drugom, na prvi pogled skromnijem obliku. Davidov potomak Zorobabel dovodi natrag u Palestinu povratnike nakon sužanjstva. U tom razdoblju (od 538. do Krista) spominju se od svih Izraelaca samo Židovi, potomci plemena Judina. Judina se prevlast u duhovnom pogledu pokazuje sada još jače nego prije. Po planu Božje providnosti trebali su potomci judejskih kraljeva u času dolaska Mesijina biti bez ikakve zemaljske vlasti, da se što jače pokaže nadnaravni značaj i duhovna služba Otkupiteljeva.

Liturgijska obnova

OLTAR

Njegova svetost, značenje i povijest

Stupovi ciborija u crkvi sv. Sofije u Carigradu bili su od zlata i srebra, ukrašeni dragim kamenjem i emajlom. Najstariji ciborij-oltar bio je u prvoj kršćanskoj katedrali, u bazilici sv. Ivana Lateranskoga, što ga je podigao car Konstantin kao zahvalu Kristu Spasitelju za izvojštenu pobjedu. Najveličanstveniji ciborij nalazi se nad grobom (konfesijom) sv. Petra, što ga je napravio u kićenom baroknom stilu glasoviti kipar Bernini g. 1634. On je od mjedi, kao što je bio i žrtvenik u hramu jeruzalemskom, podignut od Salamona.

U 7 i 8 v. ciborij je bio rasprostranjen u mnogim zemljama. Mnoge starohrvatske crkve kao u Bijačima (kod Trogira) i u Kninu imale su lijepe ciborije, kojih se fragmenti čuvaju u muzeju u Splitu. Kako smo već spomenuli, starinske ciborij-oltare imali su Poreč, Rab, Zadar, Trogir, Korčula i Kotor. U splitskoj katedrali dva pokrajna oltara imaju poluciborij iz 15 v Gdje nije bilo ciborija od kamena, tu se mjesto njega nad oltarom postavljao baldakin od tkanine, drva ili kovine. Ciborij je u starini bio i simbol neba, te je imao oblik otvorenog malog hrama. Dok na velikom oltaru nije bilo još tabernakula (svetohraništa), na ciboriju je bila pričvršćena tako zvana „golubica“, to jest posuda, u kojoj su se čuvale svete euharistijske čestice. Između stupova ciborija bile su gvozdene motke, koje su služile za postavljanje skupocjenih zavjesa (tetravela), kandila i vijenaca. Te zavjese nisu bile stavljene zato da se sakriju tajni čini sv. Mise, jer je anafora (euharistija) na Zapadu bila uvijek javna, otkrivena, dok se na Istoku razvila ikonostaza. Izgleda, da sve do 13 v. nije bio običaj, da se na oltarima postavlja svetohranište. Euharistija se čuvala u spomenutoj „golubici“ ili u izdupku na zidu s desne strane oltara, što se zvalo „custodia“ (pohrana), a služila je samo za pričest bolesnika. Ranije se pričešćivalo samo za vrijeme sv. Mise. Ove „custodiae“ nalaze se još u nekim našim crkvama i služe za pohranu sv. ulja. Sa svetohraništem oltar je postao svetinja nad svetinjama, brežuljak Božji, prijestolje Jaganjca i žrtvenik nebeskog Jeruzalema. Otkada se počeo postavljati tabernakul na oltar i otkada se isti oltar počeo prislanjati uza zidove crkve, onda je prestao prastari liturgijski običaj, da je svećenik za vrijeme Mise okrenut prema narodu. Sada je okrenut prema oltaru. Još i danas Papa — vrhovni svećenik — kad govori Misu u bazilici sv. Petra ili u drugim rimskim bazilikama, okrenut je prema narodu i njegova Misa sa ceremonijama ostala je kao u drevnoj starini bez promjene.

Od vremena renesanse, koja je išla i u crkvenoj arhitekturi za pojednostavljenjem prostora, malo po malo iščezava ciborij. U novije doba, ako se podižu ciboriji, to su imitacije i kopije starih gotičkih ili romanskih (Đakovo, Opatija).

Imamo oltara raznih vrsti. Prema struk-

turi oltar je ili nepomičan (fixum) ili pomičan, pokretan (mobile, portatile), koji se može prenositi od jednoga na drugo mjesto (n. pr. u misijskim zemljama, na ratnim bojištima, vjerskim kongresima, planinarenjima i u raznim prigodama). U staro doba, kad su putovanja bila vrlo duga, svećenici su nosili sobom takve pokretne oltariće, a i vjernici iz pobožnosti. Prema časti imamo oltar: veliki i glavni, privilegirani, rezervirani ili papinski. Veliki oltar zove se onaj oltar, koji je na glavi crkve, gledajući sa glavnih vrata, a drugi su oltari manji ili sporedni. On je u prvom redu posvećen Bogu odnosno jednom božanskom misteriju ili jednom svecu, Božjem zagovorniku, koji je ujedno i naslovnik (titular) dotične crkve. U istoj crkvi ne može se podizati više oltara pod istim nazivom. Ali u istoj crkvi mogu biti dva oltara Gospina, ako je jedan posvećen Blagovijesti, a drugi Bl. Djevici Mariji Otkupiteljici, ili žalosnoj ili Ružarici. Ne dozvoljava se posveta oltara svecima Staroga Zavjeta. Ali ako ih već ima od starine, toleriraju se. Bez dozvole Sv. Stolice ne mogu se posvećivati oltari blaženima (koji još nisu kanonizirani) i ako imaju svoju posebnu Misu i oficij. Naziv nepomičnog oltara ne može se mijenjati bez dozvole biskupa. Oltar privilegirani ili povlašteni zove se onaj, na kome se činom Mise zadobiva potpuni oprost za duše u čistilištu. Na njemu stoji natpis „altare privilegiatum". Na dan Mrtvih sve mise uživaju privilegij kao da su otslužene na povlaštenom oltaru. Pijo XI (g. 1934) dao je za vrijeme osmine Mrtvog Dana taj oprost na svim Misama na kojem god oltaru, bile one služene od kojeg god svećenika. Isto tako za vrijeme „četrdesetsatnog klanjanja" svi se oltari u toj crkvi smatraju kao privilegirani. Kad na jednom oltaru mogu služiti Misu samo određene osobe, taj se zove „rezervirani". Sada su to tako zvani „papinski oltari" (u Lateranu, u bazilikama sv. Petra, sv. Pavla i drugdje), na kojima smije služiti Misu samo Papa ili njegovom dozvolom njegov legat (kardinal ili biskup). Poseban je tako zvani „gregorijanski oltar", što se nalazi u crkvi sv. Grgura pape na celijskom brežuljku (Monte Celio) u Rimu, na kojemu se služe gregorijanske Mise, a ima i drugdje njemu sličnih (ad instar). Sedam oltara u bazilici sv. Petra u Rimu uživa posebni oprost. Što se tiče orijentacije oltara, gledajući na križ, što stoji na sredini oltara između svijećnjaka, a koji mora biti istaknut i vidljiv od svakoga, desna strana oltara je ona od evanđelja, a lijeva od epistole.

U Istočnoj Crkvi (po bizantskom obredu) daje se također oltaru veliko dostojanstvo i svetost. Oltar je od kamena ili blok ili na četiri stupa, a u sredini je peti. Forma mu je kvadratna ili pravokutna, ali ne produljena kao na Zapadu (gdje se oltar produljio zbog smještaja knjiga epistola i evanđelja). Kad se posveti crkva, posveti se skupa i oltar, nikada rastavljeno. Na oltaru su moći svetaca. On je pokriven bijelim stolnjakom, koji dopire do dna, a simbolizira sveto platno Isusovo. Povrh stolnjaka je pokrivač od dragocjene bijele svile, koji je u korizmi crvene boje, a na tri dana Velike Sedmice crne boje, pa opet zabijeli na Veliku Subotu, dok đakon iziđe iz oltara da čita uskršnje evanđelje. Na oltaru, toj svetoj trpezi, načinjena su tri križa, označujući mjesto, gdje će stajati evanđelje, diskos (ili patena) i kalež (putir). Osim toga može na oltaru stajati ručni križ za blagoslov i artoforion (neka vrsta svetohraništa), a drugo ništa. U Rusiji nije običaj, da se na sv. trpezu stavlja knjiga evanđelja, već se ona drži u ruci. Na Istoku je već od davnine običaj, da je oltar ograđen, da je odijeljen potpuno od crkve. Ta ograda nije onakva, kakvu nalazimo u zapadnim crkvama (pergula), što dijeli kor od oltara, već zapravo zid, visok 2—3 m, razdijeljen na troja vrata, koji priječi da se potpuno vidi oltar. Vrata imaju zavjese. Glavna vrata zovu se „carski dveri". Na tom zidu koncem 5 i početkom 6 stoljeća, u stvarno bogatom i dramatskom razvoju istočne liturgije, počele su se postavljati svete slike (ikone) i tako je nastala „Ikonostasis" (ikonostaza). Kad je na Istoku nastala borba protiv svetih slika (ikonomahija) u 8 v., koju su vo-

dili ikonoklasti i kad je ta duga i ogorčena borba svršila sa konačnom pobjedom pravovjernika na crkvenim općim saborima u Nikeji (787) i Carigradu (843), koja se vječno slavi u Istočnoj crkvi kao praznik na 19 februara, Ikonostazis se još više razvila, uljepšala i obogatila, tako da je dostigla umjetnički i religiozni vrhunac. Oltar nije nikada prislonjen uza zid, tako da se može sa svih strana okaditi tamjanom. Osim svećenika i njegovih službenika nitko ne može pristupiti k oltaru. Ženama je strogo zabranjen pristup u svetište.

*

Stari poganski narodi imali su svoje oltare ili žrtvenike. Na njima su kao Babilonci i Asirci postavljali hranu i piće, da zadobiju milosti od svojih božanstva. Žrtveni darovi su se i palili kao u Jeruzalemu i drugdje. Neki su na žrtvenike postavljali razne parfimirane, istočnjačke mirodije. Stari Grci vrlo pobožni, imali su u samoj Ateni stotinu javnih žrtvenika. Posljednji je bio „Nepoznatom Bogu", koji je vidio i sam sv. Pavao (Dap. 17, 23). Uzduž granica grčke države bili su podignuti žrtvenici bogovima. Svaka kuća, svako pleme, svaki grad imali su žrtvenik, na kojemu se božanstvu palila vatra i radi toga se u grčkom jeziku zove žrtvenik „estia", to jest ognjište. I stari Rimljani, isto pobožni poput Etruščana, podizali su žrtvenike (ara). Ovi su bili uvijek iz počasti na povišem mjestu, uzdignuti, pa su se zvali „alta ara ili altaria" (visoki žrtvenici). Od te riječi došla je skoro u sve jezike riječ „oltar". Kršćani su poprimili ovaj naziv i za svoje žrtvenike već u apostolsko doba(Židov. 13, 10; Otkr. 9, 6), a također i u subapostolsko (sv. Irenej, sv. Ignacije Antioh.).

Klasična starina poznavala je dva glasovita oltara, čuvena po svemu ondašnjem svijetu. Jedan je bio u Pergamu (Mala Azija) u čast Zeusa i Atene Pobjednice. Božica Atena bila je silno štovana, jer je bila čista, a čistoća kod grčkih i rimskih klasika znači svetost. Drugi oltar podigao je u Rimu car August (g. 30 pr. Kr.), kad je postao gospodar svijeta. Taj oltar koji se još i danas čuva u Rimu, zvao se „Ara Pacis" (oltar mira). Možda je to bio predosjećaj za budućeg Kralja Mira, koji se u njegovo doba rodio. Za vladanja Augustova nasljednika cara Tiberija Isus Krist u četvrtak (koji se zove Veliki ili Sveti), koji je bio one godine 6 aprila, „sjedne za stol i dvanaest apostola s njim" (Lk. 22, 14), da blaguje svoju Zadnju Večeru. „I ja određujem vama kraljevstvo, kao što je Otac moj meni odredio, da jedete i pijete za stolom mojim u kraljevstvu mojemu". (Lk. 22, 29—30). Taj stol, ta trpeza postao je naš Oltar:

Trpeza Oca mojega

(Konac)

SV. IVAN KAPISTRANSKI

Uz 500 godišnjicu smrti branitelja Beograda 1456-23.X-1956

V.

Vrhunac Kapistranovih napora, koji su ga iscrpili do smrti, jest dramatska obrana Beograda 1456. Ona mu je pribavila časno mjesto u svjetskoj povijesti i izvan katoličke Crkve kao heroju za slobodu Evrope.

Odmah po dolasku u Beograd Svetac se na poziv Sibinjanina uputi sa tri lađe vojnika u tvrđavu Kovin na Dunavu. Tu je Sibinjanin sa četicom svojih ljudi topovima branio turskom rječnom brodovlju prolaz u Beograd.

Na putu nasta velika oluja na Dunavu. Kapistran je bio prisiljen napustiti lađe, iskrcati se na kopno s ljudima i proslijediti pješice put u Kovin. Čim se iskrcao, nebo se razvedrilo, i pred sobom ugledaju na Dunavu velike turske galije. Da nije nastupila iznenada oluja, Kapistran bi sa svojim lađicama sigurno pao u ruke turskom ratnom brodovlju.

Kapistran se sastane sa Sibinjaninom

u Kovinu. Pošto je bilo bezizgledno davati otpor velikom turskom brodovlju, Sibinjanin napusti Kovin i povuče se prema Titelu na Tisi, a Kapistran se vrati sa svojim vojnicima u Beograd još iste noći.

3. VII. pojavile su se pred Beogradom prve turske čete. Za četiri dana već je bila glavnina vojske utaborena na poljanama izvan dohvata topova.

Uz Dunav su Turci doplovili pred Beograd sa 64 velike galije i preko 100 manjih ratnih lađa.

Započela je opsada Beograda. Dan i noć grmjeli su topovi. Turci su rušili beogradske utvrde sa 27 velikih i preko 300 malih topova. Međutim su danomice stizavali novi transporti turske vojske iz unutrašnjosti prostranog osmanlijskog carstva.

Kapistranu je bilo jasno, da s tako malo vojnika ne će moći obraniti Beograd. 4. VII. se žurno otisne s tri lađe u Petrovaradin. Pozove Sibinjanina i obavijesti ga o teškom položaju. Na poziv bačkog nadbiskupa pođe u Bač i tu skupi mnogo hrabrih ljudi za obranu beogradske tvrđave. S njima požuri u Petrovaradin, gdje se skupljala velika kršćanska vojska.

U Petrovaradinu stiže ga vijest iz Beograda, da su Turci zatvorili Dunav lađama kod Zemuna. Tu je Dunav najuži. Turske se lađe povezale jedna uz drugu teškim lancima i načinile neprobojni most. Beograd je bio otsječen od svijeta. Nije mu se mogla pružiti pomoć ni kopnom ni Dunavom. Ponestalo je i hrane. U tvrđavi su nastali dani strave i očaja. Mnogi su plakali od očaja. Čekali su ili mučeničku smrt od turskog mača ili uništenje od topovske vatre.

Trebalo je najprije osloboditi Dunav od ratnih brodova. Kapistran i Sibinjanin sakupe na brzu ruku oko 200 lađa u Slankamenu i osposobe ih za ratnu službu, oružjem, municijom i hranom. Među njima se isticala ponajveća, koju naoruža topovima Sibinjanin. Posadu su sačinjavali ponajbolji vojnici. Obavijeste tajnim putem i zapovjednika beogradske tvrđave, da skupi raspoložive lađe i ugovore 14. VII. za napad na tursko brodovlje kod Zemuna.

Na urečeni dan križarsko brodovlje napusti Slankamen i otplovi prema Zemunu. Kapistran osokoli svoje borce vatrenim govorom i oni su gorjeli od želje, da se uhvate u koštac sa Turcima. Na čelu je plovila Kapistranova lađa s njegovom zastavom. Sibinjanin je pratio kršćansko brodovlje uz dunavsku obalu izabranom konjicom, da bi ga zaštitio od eventualne turske zasjede i da spriječi iskrcavanje turske vojske.

Kad su stigli u Zemun na dohvat turskim galijama, Kapistranova se lađa nešto otisne prema obali, i on dade znak za navalu podigavši križ. Razjareni križari navale prvi. Zrakom se prolomi tutanj i grmljavina topova. Kao iz guste magle proli se nad brodovljem kiša od strelica, praskaju puške i kubure. Stoji vika, pjesma i kletva! Grunuše lađa o lađu. Od Beograda doplovi Silađova flotila od 40 lađica i napadne turske galije s leđa. Glomazne turske lađe nađu se za čas opkoljene između dvije vatre Križari se popnu na turske galije i golim mačevima nasrnu na tursku posadu. Nasta borba prsa o prsa, strahovito klanje uz urnebesnu viku, jauk i zapomaganje. Križari sijeku, tuku, bacaju kamenje, smolu i vatru na turske vojnike. Mnoge se galije zapale. Suklja gust dim i crni oblak od zapaljene smole i baruta prekrije krvavo bojište. Dunav se zacrveni od rumene krvi... U nekim lađama gaze u krvi do koljena! Plove krvave lešine... Tamo na dnu kršćanskog brodovlja silno zatutnji. Eksplozija! Stup dima diže se visoko u vis prema nebu. Nespretnim baratanjem zapalio se barut na onoj najvećoj Sibinjaninovoj lađi. Križari pohrle u pomoć! Ljudi su svi spašeni, ali je lađa izgorjela i potonula. To upotrijebe neke turske lađe, pa se bijegom spasu. Bitku nastave ostali brodovi, koji nisu mogli uteći. Gore velike turske galije i tonu u Dunav uz prasak i lomljavu, te se čini, da gori velika crvena rijeka...

Ovo krvavo rvanje na Dunavu potraja punih pet sati. Pošto su Turci izgubili većinu brodova, s ostatkom se oštećeni

povuku, da barem nešto spasu. Kapistran je za cijelo vrijeme borbe obilazio svojim brodom i poticao svoje ljude na junačku borbu

Bitka na Dunavu kod Zemuna je završena potpunom pobjedom kršćana nad Turcima. Cilj je postignut: Dunav je slobodan. Križari su zarobili četiri velike galije sa čitavom opremom i posadom do 1000 ljudi! Tri su galije potpuno izgorjele i potonule. Da nije izbila vatra na velikoj Sibinjaninovoj lađi, sve bi tursko brodovlje bilo bez sumnje zarobljeno. Mrtvih i ranjenih je toliko u hladnim valovima Dunava, da su smetali veslanju...

Nakon ove sjajne pobjede iskrcaju se križari u Zemunu i tu udare tabor. Domala se ovdje skupi oko 40.000 kršćanske vojske.

Zemun je nekada bio bogat i veliki grad, koji su Turci 1453. spalili i pretvorili u pusto garište.

U kršćanskoj vojsci nastalo je veliko slavlje radi ove pobjede na Dunavu. Najviše su se veselili opkoljeni Beograđani, koji su nestrpljivo iščekivali ishod ove bitke. Sad se može priteći u pomoć Beogradu. Dovozi se hrana, vino, streljivo, topovi, dolaze križari. Brzo se popravljaju porušeni zidovi grada. Vratila se nada u skoro oslobođenje od turske opsade.

To je bila prva pobjeda križara za oslobođenje Beograda, koja je ulijevala hrabrosti i pouzdanje, da će se moći odhrvati turskoj sili.

(Nastavak u idućem broju)

Apologetska stranica

BIBLIJA O POSTANKU ČOVEKA

Stanko: (okrenut prema Aci): U redu, što se tiče biljaka i životinja. Ali u pitanju stvaranja čoveka biblijski tekst je sasvim jasan. Prema tome, Bog je kao vrlo vešt grnčar napravio lep čovekoliki kip od gline, na njega dahnuo, i kip je oživeo. Zar je moguće prostije kazati? Ali kako može takva priča biti od Boga nadahnuta, kao što vi kažete...

Đuro: Setite se samo onoga što sam rekao o tumačenju ovih najstarijih biblijskih mesta. Sveti je pisac na pučki način prikazao narodu verske i moralne istine.

Evo prvog mesta o stvaranju čoveka: „Načinimo čoveka na svoju sliku i priliku!... Na sliku Božju stvori ga. Stvori ih kao muža i ženu.“ (Mojs 1,26,27) Drugo mesto: „Tada načini Gospod Bog čoveka od praha zemaljskoga i udahnu mu u lice duh života. Tako postade čovek živo biće“ (Mojs 2,7).

Bilo bi sasvim naivno, veli sv. Avgustin, zamisliti Boga kako prstima izgrađuje čovekovo telo: Bog, čisti duh nema ni prste ni usta. Stoga preporučuje vernicima da ne uzimaju doslovce pomenuti biblijski tekst.

Setite se naših upoređivanja opisa stvaranja s Isusovim prispodobama! Sveti autor je upotrebio jasne slike da bi nam lakše objasnio versku istinu što je čovek koga je Bog stvorio.

Aco: Pisac vam je u stvari pomalo kao slikar. Kada je slavni Mikelandjelo hteo na slici prikazati kako je Bog prvom čoveku udahnuo dušu, on je smatrao da nije dostojno Boga da ga prikaže kako duva u nos jednog kipa od blata... Što je onda učinio da bi umetnički prikazao tu lepu versku istinu o stvaranju ljudske duše na sliku Božju? Na nebeske oblake je postavio Boga Stvoritelja kako svojim prstom dodiruje prst prvog čoveka, koji istoga momenta dobiva iskru života te sa zahvalnošću gleda svoga Stvoritelja. To je samo jedan drugi način prikazivanja istoga predmeta. Takvo je barem moje mišljenje.

Đuro: Priznajem da je upoređenje srećno. A sada da još jednom navedemo velike pouke koje je nadahnuti pisac hteo nama preneti, ne zaustavljajući se na slikama, u koje je prema tadašnjem običaju zaodenuo Božju reč.

Prva pouka: Bog je stvorio čoveka koji je sastavljen od tela i duše. Čovek je sastavljen od jednog materijalnog sastojka i od jednog duhovnog. To je trebalo kazati poganima onog i našeg vremena.

Za materijalni deo nema poteškoće: govori se o prahu, o zemlji. Reč „Adam" je jedna igra reči. „Adama" je jevrejska reč i znači plodnu crvenu zemlju sa obala velikih reka, a „Adam" znači biće, stvoreno iz takve zemlje, prema tome po telu zemaljsko, raspadljivo, prolazno. Po telu je dakle čovek sličan životinjama te će se kao i one povratiti u prah.

Duhovni deo čoveka pretstavlja sliku duha, vetra, koji čovek ne može uhvatiti u ruku, znak duše koji je Bog ulio čoveku. Ta je duša posebni odraz Boga obzirom na razum i slobodnu volju. Ovim se naime sposobnostima čovek visoko uzdiže nad sav životinjski svet, i postaje sličan anđelima i Bogu.

Druga Pouka: Bog je na drugačiji način stvorio čoveka nego ostali svet. Za stvaranje čoveka potreban ja bio posebni Božji stvaralački čin. Kad upoređujemo kako se govori o postanku biljki i životinja na jednoj strani a čoveka na drugoj, vidimo krupnu razliku. Za čoveka izričito stoji da mu je Bog stvorio telo iz zemlje i udahnuo dušu.

Taj biblijski opis ostavlja otvorena vrata za naučno proučavanje o načinu nastanka tog tela. Da li je Bog upotrebio neko životinjsko telo?... Ali to ne spada u verske rasprave. Dok bi za postanak biljaka i životinja prema rečima Sv. Pisma: „Neka zemlja proizvede živa bića po njihovim vrstama" mogla biti dovoljna jedna općenita Božja intervencija, to je sigurno da je za postanak prvog čoveka bio potreban jedan posebni izvanredni stvaralački čin... Ljudska duša nipošto ne može da proizlazi iz materije. Stoga je nju Bog na svaki način morao posebno stvoriti.

Treća Pouka: koja proističe iz navedenih reči sv. Pisma: žena je čovekova saputnica, drugarica, ona je iz prvog čoveka te ima njegovu prirodu, kao što imaju deca prirodu svojih roditelja. Stoga je i biblija naziva „mužicom" t. j. onom koja je proizvedena iz muža.

Stanko: (smešeći se): Da li zaista verujete u tu bajku o rebru? Ako nas je pisac s tim bajkama i dečjim pričama hteo poučiti o nekim verskim istinama, prevario se. Te nas priče nagone da sa prezirom gledamo na verske istine.

Đuro. Uvek je lakše stvari karikirati nego ih ozbiljno proučavati. O Adamovu rebru ovo: stari jezici nisu imali mnogo reči. Kod Šumeraca nekih 5000 godina pr. Kr. ista reč služi za život, rebro, grudi. Možda su i mislili da je središte života u grudima, u srcu. Drugi reč „rebro" tumače sa „pobočnim", onim što je pokraj, što bi jasno govorilo da je žena jednaka mužu. I pouka koju nam biblija želi saopštiti jeste: žena je već u početcima imala istu prirodu kao i čovek. Ona je postala od njega, nosi u sebi isto dostojanstvo kao i on.

Ova je pouka bila za staro vreme velika novost. Narodi koji su živeli oko Izraelaca smatrali su ženu robom, držali je teglećom životinjom, samo nešto razumnijom.

Aco: Kod Berbera u Severnoj Africi još postoji za suprugu izreka koja znači po prilici ovo: U noći mi je žena, a po danu mi služi kao magarica. U Kini, Indiji i u drugim zemljama se šalju čestitke za rođenje muškog deteta, a saučešće za rođenje ženskog.

Đuro: Evo još *četvrte pouke*, koja proističe iz tog biblijskog teksta: brak je jedinstven i nerazrešiv. Govori se o jednom ljudskom paru. To je osnova porodice. Mnogoženstvo, koje je bilo obična pojava kod drugih naroda, time je zabranjeno, jer nije bilo tako kada je Bog stvorio čoveka.

Gdja Monika: Da sam ja svome kateheti kazala da su „sedmica stvaranja", kip od zemlje, Adamovo rebro i jabuka „samo slikovit način izražavanja" on me ne bi nikada pripustio k prvoj svetoj pričesti.

Djuro: Ovi se odlomci sv. Pisma nipošto ne smeju deci pričati samo zato da im ispričamo lepu pričicu kao priči-

ću o Snežani, Crvenkapi itd. U tom slučaju bi dete zapamtilo samo pričicu, koja je sama po sebi sporedna, a to bi moglo biti kobno za njegovu veru u budućnosti. Nego istovremeno uvek se treba zaustavljati na verskom i moralnom značenju biblijskog opisa stvaranja. Činjenica je, možete se osvedočiti, da nema nikakve suprotnosti između vere i nauke, između naučnika i vernika. Stoga i nailazimo među naučnicima toliko osvedočenih vernika.

Dobro je zapamtiti čuvenu reč kardinala Baroniusa na Galilejevom suđenju: „Sveto Pismo nas ne uči kako se nebo okreće... nego kako se u nebo dolazi..."

OD ALAHA DO KRISTA

Indijski obraćenik Mohamed Husain opisuje svoje obraćenje. Kako su vrlo retki slučajevi obraćenja iz islama, to će biti za nas taj opis zanimljiviji. Donosimo ga u skraćenom obliku. (Katholischer Digest, 1956 april str. 39—42).

Kad sam zauvek raskinuo sa Alahom, počeo sam tražiti drugi duhovni oslonac. Prvo sam se oduševio za filozofiju, proučavao sam Kanta. Pojavljivala mi se neodređena pretstava o Bogu. Često sam razmišljao da Bog mora biti sličan Alahu.

Studij engleske literature uveo me u poznavanje naroda, na koga islam nije mogao uticati. Primetio sam da u engleskom prirodnom načinu života nema ni traga Alahovog despotizma. Njihov privatni život temelji se na nerazrešivom braku, na idealu ljubavi i sreće, sve što je u muslimanskim kućama nepoznata stvar. Probudila mi se želja bolje upoznati to društvo.

Iznenada je jedan od mojih prijatelja postao kršćanin protestant. To je i u meni probudilo interes za kršćanstvo. Prijatelj je proučavao život našeg Gospodina. Često je ponavljao iz „besede na gori": Blago siromasima duhom, jer njihovo... ili „Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite onima koji vas mrze i molite se za njih..."

Ove su mi se reči duboko utisnule u dušu i zrno Božje ljubavi počelo je da klija. Prijatelj me pretstavio nekom svećeniku, koji je sam jednom bio musliman. Razgovor je otkrio njegovo odlično poznavanje korana. Činjenica da je jedan takav čovek okrenuo leđa islamu i prigrlio kršćanstvo, otvorila mi je nov svet. Kršćanstvo nije obična religija. Isplati se da ga proučim.

U ono vreme vodili su se razgovori između muslimanskih učenih ljudi i misionara. Stekao sam sasvim novi pojam o Bogu. Kršćanski Bog ima Sina, koji se za mene žrtvovao na križu. I taj Sin je svet, te mrzi greh; ljubi svakoga, bio kršćanin ili musliman. Već od početka je ljubio sve ljude. Ko dolazi k njemu, nailazi na nekoga koji mu pomaže nositi trpljenje. Divno, privlačivo učenje! Misionari su govorili o utelovljenju, o otkupljenju, o presv. Trojstvu. Dosta teško shvatljive stvari! Kršćanski Bog sasvim je različan od muslimanskog. Kad je Isus pravi Bog, onda mora biti istinita nauka o presv. Trojstvu i utelovljenju. Ovo otkriće ostavilo je neizbrisiv utisak na moju dušu.

Kada bi me snašlo trpljenje, uklonio sam se od prijatelja i potajno čitao bibliju, naročito muku Isusovu. To bi mi davalo nove snage. Posle venčanja često sam se u familiji povukao nasamo, da bih se mogao moliti. Još sam prisustvovao muhamedanskom bogosluženju, ali u dubini srca obraćao sam se našem Gospodinu. Koliko radosti naklanjao mi je kršćanski Bog, koji je tako različit od Alaha i prelazi sve moje ranije pretstave o Bogu.

Valja da spomenem ovde jednu zanimljivu ličnost, koju sam susreo na univerzitetu, p. Stanley Jones-a. Njegova dubokoumna predavanja su me potresla. Dokazivao je da se nijedna istoriska ličnost ne može uporediti s našim Gospodinom po dobroti i ljubavi. Na svršetku predavanja priznao sam mu da se moj unutarnji život potpuno promenio. Lični razgovor s tim naučnikom oduševio me, naročito pošto je priznao da mnogo voli Indijce.

I naš veliki Mahatma Gandi je ozbiljno poštivao kršćanstvo. Mnogo puta je navodio Gospodnove reči, naročito se u danima pasivnog otpora pozivao na Kristovu besedu na gori. Misao da je umro pre no što je postao kršćanin uvek me žalostila.

Posle svog venčanja otišao sam u Južnu Indiju. Ovde su mi mnogi kršćani postali prijatelji, među kojima i jedan katolik. To je bio direktor hotela, u kome sam neko vreme stanovao. Kod njega sam našao krunicu i molitvenik. Za Uskrs smo posetili katoličku crkvu. Sve mi se činilo izvanredno. Duboka tišina, goruće sveće, svećenik na oltaru, tajanstvena pobožnost je obuzimala sve.

Stigao sam u bolnicu. Dežurnog lekara pratila je časna sestra, sva odevena u belo, sa belim pokrivačem na glavi. Za pojasom joj je visela dugačka krunica. Zar je moguće da u naše moderno vreme još uvek susrećemo srednjovekovne pojave? Osetio sam dah prošlih vekova. Mislio sam na samostane, u kojima stanuju pobožne redovnice i pevaju slavu Gospodu. Potsetio sam se na knjigu „O večnom gradu" od Hall Caine-a. Glavna junakinja stupila mi pred oči, tako da su mi se orosile. Eto preda mnom jedno takvo oličenje čistoće i ljubavi prošlih vremena.

Pitao sam je da li je srećna u svome zvanju. Začudila se prvo, a onda mirno odgovorila da nema razloga da bude nesrećna. To se doduše i videlo na njenoj spoljašnosti. Pobudila mi se želja da bolje upoznam katoličku veru. Došla mi je u ruku knjiga apologetske sadržine. Pisac je dokazivao kako je Isus osnovao svoju Crkvu na Petru te da je to katolička Crkva. Ubedio me.

Kakvo otkriće za mene! I ta je Crkva potrebna za kršćane. Samo u njoj cvate svetost. Dosada sam ljubio Gospoda u samoći, a sad mi se odjednom pokazalo da se tek u kršćanskoj zajednici duša bogati pravom utehom. Časna mi je sestra dala knjigu svete Terezije da je čitam. „Mala Cvetka" zapalila je u meni oganj ljubavi: Krista ljubiti do izgaranja samoga sebe — to mora biti stvarno silan život.

Prolazili su meseci. Dolazio sam u katoličku crkvu, slušao sam kako vernici mole krunicu, pa me obuzela želja da se priključim moliocima. Drugi puta sam stupio u crkvu kad je svećenik delio svetu Pričest. Moglo bi se reći da me je naš Gospodin s oltara zvao k sebi. U tom sam raspoloženju odlučio da živim kao katolik. S tom sam se željom prijavio svećeniku one crkve i zamolio ga za križić. Svećenik je bio vrlo ljubazan, i od tog vremena u svim sam se prilikama obraćao na Isusa.

Predložili su mi da se dam krstiti. Prihvatio sam priliku i nestrpljivo očekivao dan, da postanem kršćanin. O tome sam pričao i svojoj ženi i deci. Svi su bili spremni da se dadu krstiti. Deca su zalazila u katoličku školu. Počeo sam se ozbiljno pripremati na krštenje i svako sam veče molio sa decom.

Za vreme verske obuke mnoga su pitanja sama otpadala. Islam mi se pričinio kao lažni biser na čije mesto treba da stupi pravi čisti dijamant — prava kršćanska vera.

Dani su mi prolazili i počeo me hvatati strah pred onim što treba da dođe. Krštenje nije bilo za mene sitnica. Duh je bio spreman, ali je telo slabo. Gospodin mi je šaputao svakog dana: „Ko hoće život svoj da spasi, izgubiće ga; a ko izgubi život svoj poradi mene, naćiće ga" (Mt 16, 25). Konačno sam se odlučno predao u Božje ruke. Morao sam se jednostavno dati krstiti bez obzira šta dođe. Hteo sam da se žrtvujem Bogu.

Došao je dan, kada mi je svećenik otvorio vrata Crkve i primio sam sakramenat svetog krštenja. Uskoro su za mnom sledili žena i deca.

MOLITVA ČOVJEKA U GRADU

Sada mi nije svejedno.
Sad znam:
Kristu to nikad nije svejedno bilo.

Život sam cijeli proživio u gradu,
ravnodušan gradski svemu što je za korak dalje.
Nije me smetala moja topla soba
zbog nečije sobe hladne.
Znao sam biti gluh na uha oba.
Znao sam pogledom sitim obići
nečije oči gladne.

Ne dopusti, Kriste, da postanem starac,
koji mirno čita novine i pohađa tihe salone:
koji misli samo na svoj objed i bolesti svoje.
Kriste! Neka mi zadnji korak na pragu klone,
za kojim čeka moj dolazak
nemoćno biće koje!

Neka bude dana kao u susjeda bijednih:
Nek bude stol bez kruha
i prosinac bez vatre!
O, vremena još ima. Kriste, daruj mi sluha
i vida u magli gradskoj
da nehaj dušu ne satre:

Neka mi se ime i grob što pre zaborave.
Samo neka me netko u molitvi bezglasno spomene.
Od toga će moje grudi kroz vječnost da dišu;
od toga će jače zasvijetliti zvijezde
što Ime Božje
nebeskim svodom pišu.

SLIKA ČISTILIŠTA

(Nastavak)

14.

Na sprovodu gospodina Hipolita bilo je vrlo zabavno. Ljudi su živo razgovarali i mahali rukama, kao na burzi. Žene su šaputale sastavljajući obode svojih šešira. Svi su koristili ovu prigodu da obave neke svoje osobne poslove. Ta život leti kao na kotačima brzovlaka i čovjek mora čekati ovakove događaje da bi razgovarao sa starim znancima i prijateljima s kojima se nije vidio po godinu i dvije. Žive u istom gradu, a kao da su na drugoj planeti!

Prijatelji gospodina Hipolita bili su u neku ruku povrijeđeni i činilo im se da se moraju srditi na njega. Jer on ih je — zato što je umro — potsjećao, nimalo uljudno, da će i oni sami uskoro umrijeti. Kako to da mu nije bilo jasno: oni su mu bili prijatelji zbog njegove sigurne društvene pozicije, zbog ugodnih masnih objeda i večera i veselih šala uz čašu dobrog crnog vina. Valjda nije bio lud i mislio da vole njegovo mršavo lice, ćelavo tjeme, žute zube od porculana i njegova zakašnjela, primitivna filozofiranja, starački dosadna i bez ikakvog znanstvenog osnova.

— Naš život je bio pjesma: nikada nijedne teške riječi nije bilo između mene i mojeg Hipolita, — cviljela je kroz crni veo gospođa Marcela na uho profesorovoj gospođi. — I nikad si ne mogu oprostiti što nisam na vrijeme pozvala ispovjednika. On ga je tražio, a mene je bilo strah i bilo mi je neugodno — što će reći svijet. Ta oduvjek su nas svi poznavali kao nadasve liberalne ljude... Oh, Bože moj!...

— Ispovjednika je tražio? To je nevjerojatno — začudi se profesorova gospođa.

Uz nju je stajala njezina prijateljica sa licem kipa iz etnološke zbirke.

— Moja narav je romantična, pjesnička. Daleko sam od svakog grubog materijalizma. Ali ja ne bih nikada tražila ispovjednika, — reče ona.

— To je strah, samo strah, — zanovijetala je gospođa Marcela, rastrovana u duši zbog nemirne savjesti — Vi ste kukavica kao što sam se i ja pokazala kukavicom. Strah nas je u prvom redu naše nečistoće srca, naše gnjiloće. A to sve trune i kuži u našoj nutarnjosti. I toga se treba osloboditi pod svaku cijenu. I najteže... Oh, Bože, Bože!...

Prijateljica okrene svoje nepomično lice na drugu stranu. Bila je uvrijeđena. Samo velika žalost može ispričati udovicu Marcelu i njezine nepromišljene riječi, govorila je u sebi.

Marcela je za to vrijeme promatrala ljude, neometano, sakrivena crnom koprenom. Uspoređivala je Hipolitov sprovod sa Dolanovim. Sada ima mnogo više svijeta i cvijeća i vijenaca. Držat će se dugi govori. Barem neka to bude utjeha bijednom Hipolitu, kada već nije primio utjehu koju je poželjeo. Hoće li mu ovi vijenci i govori nešto koristiti na putu po kojem čovjek hoda posve sam? Bez novčarke i bez kofera...

Zamjetila je da nema slikara Florijana, ni pjesnika Zenona. Znala je da se nalaze u njezinoj vili, na liječenju. Ali zaseok nije tako daleko od grada da se barem jedan od njih ne bi mogao maknuti i ispratiti na posljednji počinak svojeg starog prijatelja i mecenu. Jako se raznježila i rastužila zbog ljudskog nehaja i ljudske nezahvalnosti. A odmah poslije toga obuzeše je strah i zle slutnje. Moguće se tamo, na selu, u njezinoj kući dogodilo nešto strahovito? Umjetnicima ne treba nikad vjerovati, s tim je ona već odavno na čistu. Oni se kadšto vladaju kao pravi luđaci. Možda su se i ova dvojica potukli u dvoboju, ili je jedan od njih potajno otrovao drugog, a onda pobjegao? Možda su priređivali pijanke sa ženama iz kazališta i od obijesti zapalili kuću da gori kao krijes u pola noći?...

Njezini živci su popuštali i ona se nasloni na zid mrtvačnice da se ne bi srušila.

15.

— Dječak ne smije još neko vrijeme udisati teški, nečisti gradski zrak. Mora imati jaku hranu. Ne smijete se odijeliti od njega. Potrebna mu je vaša skrb...

Julija je ponavljala u sebi sve ove profesorove rečenice i čudila se svojoj veselosti, koja ju je sve više obuzimala. Nije osjećala nikakav strah pred vremenom koje dolazi, a nazvano je budućnost. Premda nije imala novca ni za mjesec dana života; premda je znala da je sama i da pomoć ne može očekivati ni od koje strane.

Išla je cestom, mokrom i mekom od zadnjih kiša. Krajobraz je bio zasićen maglenom, blijedom sivoćom jeseni, suha živica uz cestu je pocrnjela od vlage. Vjetar nije bio jak, ali ju je oštro zapljuskivao po licu vlažnom hladnoćom.

„Onom bijedniku je tisuću puta gore nego meni", — pomislila je.

To se odnosilo na Viktora, koji je bio sakriven u napola srušenoj, staroj štali Prohinovih, pod samim brijegom. Nitko tamo nije zalazio već od rane jeseni, a kad je bjegunac čuo da se netko približuje, sklonio bi se u sjeverni, jedini očuvani dio tavana.

Julija mu je kradomice donosila jelo. Čudila se zašto tu ostaje, zašto zamjenjuje jedan zatvor drugim, zašto ne bježi dalje.

— „Svagdje bi me prije pronašli nego ovdje, — odgovarao je nervozno. — Nitko se neće sjetiti da me traži u ovoj zabiti. I nikom na svijetu više ne vjerujem. Samo Tebi, samo Tebi..."

Nasmijala se i odmahnula glavom koračajući cestom čvrstim koracima. Ipak, iako nehotice, on je bio ubojica njezinih roditelja, njezina života. Da nije pregazio oca, oni ne bi propali, majka se ne bi ubila. Daniel ne bi nikada obolio ovako teško. Sklonila ga je u ruševnu štalu samo kao progonjenog bijednika prema kojem ne bi mogla drukčije postupiti. Kad je to učinila nije skoro ništa promišljala. Učinila je to i svršeno.

Neki čovjek joj je dolazio u susret. Pogledala je bolje i prepoznala visoku priliku učitelja Severina. Od onog trenutka, kada je stajao na vratima njezine sobe, dok je Viktor klečao pred njom, nije ga više vidjela. A zašto je uopće onda dolazio? Morao je čitati u novinama da je Viktor uhvaćen i zatvoren. Morao se onda zapanjiti, kad ga je ugledao u njezinoj sobi, u ovom selu. Ta, bili su prijatelji. A zašto je odmah napustio kuću, ne progovorivši ni riječi? Kad nije htio priskočiti u pomoć nekadašnjem prijatelju, to može značiti samo jedno — uhodario je!

Više od svega prezirala je uhode. U njima je nalazila nešto vanljudsko, nešto demonsko. I bijedno do krajnosti u isto vrijeme. „Kad sam kadra oprostiti — ja, koja sam najviše stradala, čemu se ovaj mladić plete u tu stvar?" Nejasna srdžba je obuze i želja da ga uvrijedi. Kad je on u prolazu pozdravi skidanjem šešira i htjede poći dalje, ona ga zaustavi naglo. Tada se zaustavi i on.

— Zašto ste dolazili k meni prije nekoliko dana? — zapita Julija oštro.

— Htio sam govoriti s vama — kazao je mirno, ozbiljna lica sa kojeg se nije moglo ništa pročitati. Samo su mu svijetlo-plave oči postale tamnije.

— Vidjeli ste Viktora, zar ne?

— Jesam.

— I?...

— Ništa.

Ona ga je promatrala pozorno. I nakon stanke nastavila je nešto razdraženim glasom:

— Bili ste nekad prijatelji...

— Ja mu ni danas nisam neprijatelj, — reče Severin.

Niste li onda došli samo zato da vidite gdje se nalazi — ispitivala je nekim hladnim, dubljim glasom, razvlačeći riječi sa neskrivenim ismjehivanjem.

— Nisam slutio da je on ovdje, — odgovori mladić strpljivo. — I nisam dolazio radi njega. Dolazio sam radi vas.

Oči su mu opet postale svijetle i prozirne.

— Radi mene?... Imali ste mi nešto reći?

— Jeste. Imao sam vam onda nešto reći.

— Pa recite mi sad!

— Sada to više ne mogu, — kasno je. — Doviđenja, gospodice! Skinuo je šešir i već hitao dalje cestom, prije nego što je dospjela da se pribere.

„Glupan"! — pomislila je. — „Kao da igra nekakvu kazališnu igru. Ali važno je jedno: posve je bezopasan. Taj nikad neće odati Viktora, ni mene. U to sam sigurna."

Čim je došla kući, uzela je nešto hrane, umotala je u novine, sakrila pod ogrtač za kišu i otišla do zapuštene štale. Pjevušila je: „La-la-la The sentimental journey"... dogovoreni znak, po kojem je on prepoznavao njezin dolazak. On je sjedio na gomili granja, što mu je služilo i kao ležaj. Ustao je odmah, čim je ona ušla. Obično to nije činio prije. Ostajao je sjedeći ili napola ležeći, kao bolesnik, jedva za trenutak podižući pogled do njezina lica.

Danas je ličio na bolesnika više nego ikada. Oči su mu sjale kao u vatri, a na licu imao je tamnocrvene pečate. Nije ni pogledao hranu koju je razmotavala i ostavljala na klupu pod prozorom. Oči su mu počivale samo na njoj i progovorio je odmah malo prigušeno:

— Nisam te vrijedan. Julija, nisam vrijedan Tvoje dobrote... Tvoje ljubavi...

Ona ga pogleda upitno i reče nekako odsutno:

— Ja to ne činim iz ljubavi, Viktore. Barem ne iz one ljubavi na koju ti misliš. Ne govori ništa. Ne želim čuti ništa, ništa. Danas nikako. Sutra mi možeš pripovijedati sve što si nakanio!

Izišla je brzo napolje, nadmoćna, svijesna da je ne može pratiti, da se ne usuđuje na svjetlost dana izviriti iz stare kolibe.

„Još jedan glupan", rekla je sama u sebi, a onda se stresla od unutrašnje hladnoće. Osjećala je da je jaka, slobodna od svakog osjećaja nježnosti i slabosti. Ali je potpuno oćutila i ravnodušnost, koja je nakon tolikih mrazeva nad njom, obujmila ledenom korom njezino srce.

16.

— Htio bih biti svećenik, časna sestro, — reče Daniel.

Sjedili su pod borovima. Kroz igličaste grane silazili su do njih zadnji topli zraci ove jeseni. Sestra je krpila rukav jednog bijelog, bolničkog ogrtača. Dječak je jeo jabuku i pripovjedao:

— Najljepše je biti svećenik. I vi imate brata svećenika. Kada vas bude ovdje pohodio ovdje u lječilištu i kada bude misio u crkvi, dolje u selu — ja ću ministrirati. A kada porastem — moram postati svećenik!...

Pred oči su mu dolazile svečane mise što ih je gledao u velikom gradu; mnoštvo svijeta koje kleči; uski visoki prozori sa obojenim oknima i suncem u njima; glazba orgulja koja nosi dušu kao nježni morski val u visinu, kao oblak koji je prihvaća i uznosi još više, do samog neba; pramenovi mirisna, bijela dima kadionice; nečujni svećenikovi koraci na stepenicama ispod oltara, sonorni glas pod svodovima crkve, njegove sklopljene ruke nad knjigom Svetog pisma... Ne, ne, ništa drugo ne bih mogao biti, kada poraste, samo svećenik...

— Nastavit će se —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Sveti Toma u zatvoru. U Iranu je poslednjih godina došlo mnogo izobraženih političara u zatvor. Među njima nalazila se i jedna markantna ličnost, doktor prava i filozofije, koji se kroz 18 meseci bavio čitanjem različitih knjiga. Među ostalima pročitao je i komentirao svojim drugovima (među kojima je bio i general Rialy) knjige svetog Augustina i svetog Tome Akvinskog. I to se dešavalo u jednom muslimanskom zatvoru. Persijanci su skloni zapadnoj evropskoj kulturi.

Egipat. Novim zakonom od decembra 1955 godine u Egiptu je u svim školama, privatnim kao državnim obavezno predavanje korana, svete muslimanske knjige. Svi pripadnici muslimanske vere moraju primati tu nastavu u školi, a za nju odgovara starešina škole.

Saigon, prestonica Južnog Vietnama, ima sa svojom širom okolinom oko 3 i po miliona stanovnika. Pre seobe iz Severnog Vietnama živelo je onde 150 000 katolika, dok se posle seobe broj popeo na oko 700 000. Pošto su to osvedočeni katolici, koji su zbog vere ostavili i svoje kućno ognjište, to je Saigon postao odjednom grad gde ima najviše praktikujućih katolika na svetu. Po broju nedeljnih poseta svete Mise Saigon dolazi pred Parizom, Rimom i New Yorkom. Svaki sedmi stanovnik Saigona je katolik. Njihov natpastir je Msgr Nguyen Van Hien koji će imati vrlo tešku zadaću da ujedini raznorodnu pastvu te je održi u prvobitnom verskom oduševljenju.

Sijamska kraljica posetila je zavod i školu sestara sv. Pavla u Srirasha gde je nekada sama učila. Sadašnja pretstojnica tog zavoda pripada sijamskom plemstvu. Sijamski kralj Fumifol je poglavar svih budista u svome kraljevstvu.

Lekar obratio sam 2000 osoba. Među izbeglicama iz Severnog Vijetnama nalazio se i stariji čovek — lekar sa turbanom na glavi, smiren, blagih crta koji je isto došao samo sa svojom torbom. Sam ne govori mnogo, ali njegova okolina kaže da je on obratio oko 2000 osoba na katoličku veru. Već je počeo svojom lečničkom praksom, a lečeći telesa leči i duše.

Léo (Leopoldvil) je glavni grad Konga. Pre 20 godina imao je 27 000, dok danas ima oko 300 000 stanovnika. Grad je u punom razvoju. Samo 1954 godine je bilo dovršeno 6 000 zgrada. Najčešće prevozno sredstvo je točak, kojih ima 60 000. — U gradu radi 10 župa sa 86 000 vernika. Najveća poteškoća se sastoji u nestašici svećenika. Za svih 86 000 vernika nema ni 20 duhovnih pastira. Najveći deo misiskog personala

zaposlen je u školstvu. U dva odgojna zavoda, koja vode oci isusovci i redovnice presv. Srca, imaju 2 160 pitomaca, od kojih 62% evropske dece. Celokupan broj dece koja pohađaju osnovne škole pod voćstvom misionara penje se na 22 000. Duhovna zvanja tek se polagano rađaju. Časne sestre primile su nekih 15 domaćih devojčica u postulat, a u malo semenište prijavilo se oko 20 dečaka. Za zabavu a i druge priredbe izgrađen je veliki stadion koji može primiti 70 000 gledalaca.

Crkva Papi Piju X u Lurdu. Usvojeni su nacrti arhitekta Vago i biskupa Théas-a da se na području lurdskih pećina izgradi velika podzemna Crkva u čast Papi Piju X u kojoj će biti mesta za 20 000 hodočasnika. Papa Pijo XII je blagoslovio plan i poklonio dva miliona franaka lurdskom biskupu sa željama za uspeh.

Koreja. U Severnoj Koreji je za vreme ratnih operacija i u prilikama koje su tamo nastale, nastradalo 50 misionara. Sada je onde još 40 000 vernika, koji su praktično bez svećenika. U Južnoj Koreji je međutim 210 000 vernika, 26 000 katehumena i 75 stranih i 201 domaći svećenik. U njihovoj centralnoj bogosloviji uči 123 bogoslova, a u malom semeništu u Seulu 154 dečaka koji žele postati svećenici.

Etiopija. Dosad je etiopska crkva bila podređena aleksandrijskom koptskom patrijarhatu koji im je redovno slao jednog Kopta za metropolitu. 14 januara 1951 bio je posvećen prvi domaći etiopski metropolita Amba Bazilios, Abuna iz Šoa. Koptski biskupi u Etiopiji su odlučili da sad neće više slati svojih bogoslova na studije u Aleksandriju nego u Atinu. Dosad su imali u Abesiniji vrhovnog direktora svoje bogoslovne škole jednog Kopta iz Egipta, sad su potražili jednog Indijca, koji pripada raskolnim malabarcima. Mlađi abesinski svećenici ne nazivaju se više Kopti nego pravoslavci, iz opozicije prema Egiptu, odnosno koptskoj crkvi koja ih je držala u podređenom položaju. Priprema se crkvena reforma koja će tražiti više obrazovanja za svećenike. Trenutno se tamo sprema za đakone i svećenike oko 40 000 mladića. Ima kod njih sela gde je gotovo svaki peti muškarac svećenik.

Spomenik moderne religiozne umetnosti. U Sirakuzi na Siciliji podiže se velika crkva na čast Plačuće Gospe. Za najbolji nacrt takmičilo se 580 arhitekata iz 36 zemalja. Crkva treba da ima mesta za 20 000 vernika. Zauzimaće prostor od 9 000 kvadratnih metara. Pokraj crkve treba da se podigne bolnica i zgrada Katoličke Akcije. Žiri pod voćstvom domaćeg nadbiskupa odredio je 8 miliona lira za najbolji nacrt. U natecanju bilo je javljeno da svetište treba da izražava na dostojan način religiozna osećanja, a istovremeno da bude i spomenik moderne religiozne umetnosti.

Fond za mladence. Katolička omladina Koruške počinje akcijom prikupljanja fonda za mladence. Svaki član treba da uplaćuje mesečni doprinos, koji će se posebno čuvati i u koji će se slevati i prihodi raznih priredaba. Supružnici koji su bili članovi katoličkih društava i koji su barem za poslednje dve godine uplaćivali u fond, imaće pravo na materijalnu pomoć prilikom osnivanja vlastitog ognjišta.

Katolička unija. Kardinal Tisserant, koji vodi poslove kongregacije za Istočne crkve, pismeno je pozvao nemačku organizaciju Katoličku uniju, naročito sekciju za kršćanski istok koja ima svoje sedište u Würzburgu, da se zauzme za pomoć katoličkom biskupu u Adis Abebi, koji treba da sagradi novu misisku stanicu u Gulo-Mekada u blizini Makale. Za početak mu je potrebno 12 600 n. maraka.

700 članaka o Papi izdano je bilo prilikom jubilejnih papinskih svečanosti u Zapadnoj Nemačkoj. Sav taj ogromni materijal bio je skupljen i predan državnom sekretarijatu u Vatikanu.

Na ulici klečeći molio. Bio je to A. E. Roche, jedan Irac koji živi u Londonu te se već mnogo godina posvećuje radu za svetski mir. Kad je 19 marta o. g. u Londonu počela da zaseda potkomisija za razoružanje, taj je čovek došao pred ministarstvo vanjskih poslova u Londonu, kleknuo na ulici i vruće molio da Bog rasvetli one koji imaju sudbinu naroda u svojim rukama.

1954 godine bila su u Filadelfiji u SAD 502 duhovna zvanja, a sledeće godine 1955 već 601, od kojih 282 muška (za braću pomoćnike i svećenike) i 319 za časne sestre.

Izraelski arheolozi otkrili su u ruševinama tvrđave Massaba na krševitim brdima, koja se naginju nad Mrtvo more, magazine životnih namirnica i oružja kralja Heroda.

Svećenik krstio svoju majku. U Fataki, severnozapadnom delu Konga, prošlog 26 februara vršila se lepa svečanost. Svećenik se zadržavao kroz nekoliko dana u svom rodnom mestu. S njime je bio mlađi brat koji je novak jedne afričke laičke kongregacije. Pokrstila se njihova majka te onda iz ruku svoga sina svećenika primila svetu pričest.

Sudan. Teška je bila prošlost katoličkih misionara u Južnom Sudanu. U 17 veku počeli su onde misiskim radom španski kapucini, ali gotovo bez uspeha. U 19 veku počelo se ponovo. U toj se grupi nalazio i znameniti slovenački misionar Ignacije Knoblehar. Kroz 13 godina radio je nadčovečanskim snagama, odupirao se nepodnosivoj klimi, sahranio 19 skupocenih pomoćnika koji su mu došli u pomoć, dok nije konačno 13 aprila 1858 u Napulju izdahnuo plemenitu dušu, star tek punih 38 godina. Treći pokušaj misionarenja u tim područjima počinje pod biskupom Combonijem oko 1862 godine, ali sve lepe uspehe uništila je Mahdijeva strahovlada u godinama 1882—1898. Tek u našem veku počinje sretnije doba sudanskih misija. Na onim mestima gde je naš Knoblehar postavio svoje misiske stanice, osnivaju se nova misiska središta. Pravi razvoj počinje posle prvog svetskog rata. 1920 godine ima tek 2 000 katolika, dok 1940 već 40 000. Danas se računa da živi tamo 142 570 katolika i 20 000 katehumena. Crkveno je Južni Sudan podeljen na 6 teritorija: 4 ap. vikarijata i 2 ap. prefekture. Četiri teritorije upravljaju misionari iz Verone, jednu misionari iz Mill Hill-a, dok najmlađoj stoji na čelu domaći biskup Msgr Irenej Dud, potomak jednog

poglavice. Za sada još nisu imali svoje bogoslovije, nego njihovi su bogoslovi učili u Ugandi. Ove godine treba da dobiju svoju bogosloviju za 25 bogoslova, a semeništaraca imaju 157. Broj katolika je u Južnom Sudanu srazmerno malen, ali je njihov uticaj zbog višeg kulturnog stepena i velike aktivnosti jak. Među 22 narodna poslanika Južnog Sudana 10 su katolici. Škole, bolnice ponajviše su u rukama katoličkih redova. Za smirivanje pobune u prošloj godini velike zasluge imaju katolici: senator Stanislav Paysama i poručnik Rinaldo. Sadašnji sudanski pretsednik vlade Azhari visoko ceni karitativni i kulturnoprosvetni rad kršćanskih misionara.

Malaja. Ove će godine savezne države Malaje kao i kolonija grada Singapur dobiti nezavisnost odnosno status dominijona u Engleskom Komonveltu. Ova zemlja ima oko 7 miliona stanovnika, od kojih je 700 000 Indijanaca, oko 3 miliona Kineza i 3 miliona Malajaca. Malajci su po veri muslimani, Indijci i Kinezi budisti, odnosno pogani. Među njima ima tek 112 000 katolika. Mnogi od njih su potomci starih Portugalaca pomešani s Indijcima. Sem nadbiskupije u Singapuru, osnovane su dve nove biskupije kojima su na čelu domaći biskupi, jedan Indijac, rođen na Cejlonu, a drugi Kinez, rodom iz Singapura. Po narodnosti katolici se dele: Kineza 77 000, Indijaca 22 000, i belaca odnosno mešanih 13 000. Za njih vode brigu 121 svećenik, 160 braće pomoćnika i 500 časnih sestara i 1200 učitelja. U Singapuru katolici upravljaju jednom petinom svih postojećih škola.

Ortega y Gasset, viđeniji španjolski filozof, koji je u životu bio liberalnog smera i neprijateljski raspoložen prema kršćanstvu, na samrtnom se krevetu izmirio sa Crkvom, primio potpuno slobodno svete sakramente i bio kršćanski sahranjen. Dugo je ležala sumnja na tom obraćenju, dok nije pater Juan Roig Gironelle raščistio pitanje u reviji „Espiritu". Ortegov drug iz mlađih godina, isto filozof, Manuel Garcia Morente koji se prvi obratio i postao svećenik, mnogo je molio i svoj život prikazao Bogu za obraćenje svojih prijatelja. Uspeh nije izostao.

Kada će biti Uskrs? 1 april neće doći u ovom veku više na red. 22 mart kao najraniji dan za Uskrs bio je poslednji puta 1818 godine, a u našem veku nikada. 25 april kao najkasniji dan bio je poslednji put 1943 godine te će doći na red tek 1998 godine.

Koje su države zastupljene kod Svete Stolice? 26 država ima ambasadora: Argentina, Austrija, Belgija, Bolivija, Čile, Dominikanska Republika, Ekvador, Francuska, Haiti, Iran, Irska, Italija, Peru, Poljska (ambasador iz predratne Poljske), Portugal, Salvador, Španija, Urugvaj i Venezuela. 16 država ima poslanika, i to su: Velika Britanija, Egipat, Finska, Holandija, Indija, Japan, Kina, Kostarika, Indonezija, Litva, Monako, Malteški red, Nikaragua, Pakistan, San Marino i Sirija. Posle drugog svetskog rata prekinule su svoje odnose sa Svetom Stolicom ove zemlje: Čehoslovačka, Madžarska, Rumunija, Jugoslavija, Narodna republika Poljska i Narodna republika Kina.

Materijalna pomoć Koreji. Prošle jeseni prijavilo se 90 dečaka za dečačko semenište, ali je biskup Ro morao 40 dečaka odbiti, jer nema dovoljno mesta i drugih sredstava. Odlično vladanje američkih katoličkih vojnika mnogo je doprinelo da se ugled katoličke Crkve u tom delu sveta podigao. Prošlog decembra obratio se Chot Nam Dun, veliki korejski istoričar. Lepo se izrazio u ime jednomišljenika veliki umetnik na violini Min Chong Park koji je u Parizu postao katolik; „Srećni smo što smo kršćani, ali smo još vrlo mladi na križnom putu."

Svedočanstvo. Neki Šveđanin, koji je živeo u Šangaju, rekao je novinarima kad je prešao granicu: „Ja sam protestant, ali skidam šešir pred katoličkom Crkvom." Ponašanje katolika u Šangaju je zadivljavajuće. Neka ruska pravoslavna dama se ovako izrazila: „Samo Bog može dati svim šangajskim kršćanima takvu moć u trpljenju. Nasilna smrt čini se laka u poređenju sa dugotrajnim svakodnevnim mučeništvom, koje moraju izdržati ne samo oni u zatvoru, nego i oni koji su na „slobodi".

Umrla je gđa Olimpija Marto u starosti od 86 godina. To je majka znamenite fatimske dece Franja i Jacinte kojima se zajedno sa Lucijom ukazala 1917 godine Majka Božja.

Iz Šangaja je stigao u Rim telegram da je dosadašnji biskup Msgr Mei Piung kao državni neprijatelj u zatvoru te da je postavljen za kapitularnog vikara biskupije p. Zi. Rim je odgovorio da treba biskupiju upravljati prema odredbama crkvenog zakonika. Imenovani svećenik Zi nije zakonito došao na vlast, nego je kao pripadnik raskolne crkve trostruke nezavisnosti postavljen od onih kojima raskol kineskih katolika leži na srcu.

Krajem januara vršilo se u Liežu u Belgiji savetovanje studentskih duhovnika te organizacija koje se brinu za studente azijskih i afričkih zemalja. Istotako je prisustvovao po jedan student iz svih misiskih zemalja Afrike i Azije. Razgovori su bili iskreni. Ispoljilo se koliko je osetljiva nacionalna svest, osećaj jednakopravnosti odnosno samosvest ovih mladih naroda, koji otklanjaju tutorstvo. Religiozna svest je naročito jaka tamo gde se za veru moralo nešto trpeti. Osnovali su centralni ured za svu zapadnu Evropu. Tako će se olakšati razmena potrebnih informacija.

Nove katakombe. U Rimu, Via Latina na jugoistočnom rubu grada otkrili su nove katakombe. One leže 21 m pod površinom. U drugom spratu pronašli su nekih 50 fresaka iz 4 veka sa dosad nepoznatim biblijskim motivima. Prikazuju nam: izgon prvih ljudi iz raja, Kajna i Abela, opći potop, uništenje Sodome i Gomore sa begom Lota, Izakovo žrtvovanje, prelaz preko Crvenog mora. Od novozavetnih motiva su: Krist sa 12 apostola. žena Samarićanka, beseda na gori, Lazarovo uskrnuće, navešćenje, bacanje kocke za Kristovu haljinu. Izgleda da su to bile privatne katakombe, jer o njima nijedan poznati spis ne govori. Freske znače već prelaz na doba najstarijih bazilika.

Pokušaj spasavanja platio životom. Na Veliki petak opodne crkvenjak u katoličkoj crkvi

u Rösenbeck (Sauerland — Nemačka) imao je posla sa centralnim loženjem te se otrovao ugljenomonoksidom. Kapelan je došao da ga spasi, ali je i sam nastradao. Taj kapelan Ulbrich je bio rodom iz Breslava u Šleziji, pokušao je život u ruskim koncentracionim logorima, odakle se preselio u Nemačku gde je postao žrtva ljubavi prema bližnjemu.

Egipat. Između vlade i kršćanskih zajednica došlo je do sporazuma u pogledu bračnog zakonodavstva. Država priznaje katolički brak nerazvezivim, čak i u slučaju da bi međuvremeno jedna katolička strana postala muslimanske vere. — Pitanje pouke korana u kršćanskim školama još nije rešeno. Katoličke škole su spremne dati sve pogodnosti da njihovi učenici muslimanske vere dobiju muslimansku versku obuku, ali se protive da to organizuje škola sama.

Anglikanski pastor katolik. Poznata ličnost u anglikanskoj crkvi H. Thornton Trapp, vikar crkve svete Marije Magdalene u Padington, jednom od severnih kvartova Londona, obratio se na katoličku veru. Kako je neženjen neće biti većih teškoća da se pripremi za svećeničko zvanje što mu je želja.

Spasio 4 000 logoraša. Pretsednik Nemačke republike Theodor Heuss odlikovao je križem prve klase Reda za zasluge kanonika Bergmana, župnika u Simhach-u, koji je spasio oko 4 000 logoraša iz Buchenwalda. U noći od 19—20 aprila 1945 došao je transport od 4 480 interniraca iz Buchenwalda, zatvorenih u nekih 40 vagona. Na železničkoj stanici Nammering kod Pasau-a otvorili su vagone i pronašli oko 500 mrtvih. Neki oficir SS izdao je naredbu da se svi internirci likvidiraju iz straha, da se ogladnjeli preostali ne bi pobunili. Tome se odlučno suprotstavio kanonik Bergmann i tako spasio bednike.

Amabile Batistello, 18 godišnja devojka, ostavila je kliniku gde su joj preneli izvesne delove rožnjače od pokojnog Karla Gnocchi-a te joj tako povratili vid. Sva srećna otišla je na grob svog velikog dobrotvora da se zahvali Bogu i njemu za veliki blagoslov vida.

UREDNIKOVA POŠTA

PEPO. *Pitanje: Često sam malodušan, hvata me zdvojnost, dolaze mi misli da me Bog ne voli. Šta da radim? Odgovor: Često su takve pojave odraz telesnog ili psihičkog trpljenja. Mogu biti i posledica mlitavog verskog života ili pak đavolska iskušenja. U svakom slučaju takvim mislima i raspoloženjima valja se uklanjati, revnosnije vršiti svoje verske dužnosti i zaustavljati se na onim prizorima sv. Pisma koji pobuđuju sve veće pouzdanje u neizmernog dobrog i milosrdnog Spasitelja.*

Pitanje: Da li se u svetoj Hostiji nalazi samo Krist - Bog ili još i Otac i Duh Sveti? Odgovor: U posvećenoj Hostiji se nalazi Isus Krist, pravi Bog i pravi Čovek, isti onaj koji živi ob desnu nebeskog Oca. A tamo gde je Sin, boravi i Otac i Duh Sveti. Vrlo je prikladno da se u Euharistiji klanjamo svim osobama presv. Trojstva. No, ne smemo zaboraviti da je Bog neizmeran, svuda prisutan te se prema tome možemo presv. Trojstvu svuda klanjati.

Pitanje: Moj sin pohađa doduše veronauku, ali ima vrlo malo verskog znanja, a još manje prave pobožnosti. Šta da uradim? Odgovor: Verski je odgoj omladine teško i bolno pitanje. Veštom rukom valja upotrebiti što više prirodnih i natprirodnih sredstava koja pogođuju verskom životu dečaka a isto tako spretno uklanjati negativne uticaje. Važan je činilac dobar primer kod kuće, naročito sa strane oca. Konačno deca su deca, ne smemo na njih stavljati previsokih zahteva. Nisu tako retki slučajevi da su roditelji odnosno odgojitelji preteranom pobožnošću postigli to, da su deca zamrzela veru i krenula bezbožnim putem. Svakako možete tražiti od sina ono šta crkva pod grehom zapoveda, a mnoge pobožnosti ostavite mu na slobodu. Kažite mu da je sloboda naša čast i odlika, ali i odgovornost. Kršćaninu ne služi sloboda za pokriće zloće, nego za jači religiozni uspon.

P. B. ZEL. *Pitanje: U svetom Pismu stoji da pijanice kao i bludnici, psovači i razbojnici... neće baštiniti kraljevstva Božjeg. (1. Kor 6, 10) Da li se te reči odnose i na one pijanice koji govore da se ne žele opijati da ne žele vređati Boga, ali se svejedno opijaju, psuju i čine druge neurednosti? Odgovor: Put u pakao je popločen dobrim odlukama, koje su ostale bez ploda. Teško da se neko opija baš zato da vređa Boga, to bi bio đavolski greh. Pijanica već tada teško greši, kad predviđa da će se opiti, ali se svejedno preda bez većeg sustezanja neumerenom uživanju koje oseća u alkoholnim pićima. Svaki smrtni greh pretstavlja ozbiljnu opasnost večne propasti; koliko više ponavljani smrtni gresi, grešne navike, i ono što se iz toga rodi: okorelost zle volje i zaslepljenost razuma.*

A. D. VUK. *Pitanje: Imam želju da odem u samostan. Roditelji međutim traže da se ja udam. Da li ja kršim 4 Božju zapoved, ako svejedno odem u samostan? Odgovor: Roditelji nemaju prava svojoj deci određivati njihovo zvanje, oni ne smeju decu ni siliti u samostan ni braniti. Ali, kako roditelji vole svoju decu, često bolje poznavaju njihove sposobnosti, a i sami imaju više životnog iskustva, to je poželjno da se deca savetuju sa svojim roditeljima o svom budućem zvanju. Poslednja odluka ipak pripada deci. Ako imate Vi stvarno redovničko zvanje, Vi ćete se istrajno moliti, udvostručiti svoju ljubav prema roditeljima, moliti ih neka Vas ne sprečavaju da postignete svoju sreću, i uveren sam da ćete moći onda s njihovim pristankom i blagoslovom ostvariti svoje ciljeve. Ako pak nemate pravog zvanja, onda treba da ostanete u svetu.*

J. I. *Pitanje: Kako se Isus Krist žrtvuje na nekrvni način na sv. Misi?* *Odgovor: Sveta je Misa velika tajna svete vere, koju na zemlji nećemo nikada shvatiti. Ona je zavisna žrtva, upravo nekrvno obnavljanje krvave žrtve na križu. Bogoslovi kažu da je žrtveni karakter na svetoj Misi ostvaren time što se Kristova smrt pod odvojenim prilikama kruha i vina na vidljiv način manifestira.*

Pitanje: Šta je s odraslim nekrštenim čovekom koji je upao u smrtne grehe i tako u dobroj veri umro? Odgovor: Pitanje samo je protuslovno. Kako može neko teško, smrtno grešiti, a onda bez pravog pokajanja nalaziti se u dobroj veri, što znači imati mirnu savest? To je nemoguće! Sam izraz „upasti u smrtne grehe" nije dobar. Smrtno greši onaj — tako kaže katekizam — ko učini nešto protiv Božje volje u važnoj stvari, i to tako da greh jasno upozna i sasvim na njega pristane. Nema smrtnog greha gde se slučajno upadne u neku nameštenu klopku, pa tek onda sazna da takav čin Bog zabranjuje. Često kod odraslog poganina pretpostavljamo da se nalazi u smrtnim gresima. Može se spasti ako probudi savršeno pokajanje tj. da osuđuje svoje zle čine misleći na dobrog i neizmernog Boga koji je svake hvale dostojan. Razumljivo je da se u takvom pokajanju nalazi i krštenje želje — spremnost činiti sve što Bog traži, primiti dakle i kršćanstvo i pokrstiti se, kad bi znao za to. Kako će poganin moći da probudi takvo pokajanje, drugo je pitanje. Kolika je dakle vrednost kršćanstvo!

P. F. *Pitanje: Kako ćemo na sudnji dan uskrsnuti u istom telu u kome smo umrli, kad telo u zemlji potpuno istrune te se njegovi sastojci i dalje raspadaju i spajaju s drugim? Odgovor: Činjenica našeg budućeg uskrsnuća je izvan svake sumnje kako već uči 11 članak Apostolskog verovanja. Ista telesa koja su sarađivala u grehu ili u dobrim delima biće posle sudnjeg dana deonici u podnošenju muka ili u večnom uživanju na nebu. Za indentitet nekog tela važnija je forma tela nego materija iz koje je telo složeno. Čovek koji je živeo 70 godina, sedam puta je izmenio svu materiju svog tela, a ipak ima na samrti isto telo kao kod rođenja. Ništa ne smeta, ako će dakle na sudnji dan telo imati opet izmenjenu materiju, indentitet će biti isti koji je bio kod smrti. Nije važno kako ćemo na sudnji dan dobiti natrag svoje telo, važno je jedino da si obezbedimo mesto ob Kristovoj desnoj strani.*

J. B. *Pitanje: Često se govori da je sveti Josip iza Majke Božje najveći svetac. Kako dakle treba tumačiti Isusove reči da nije ustao između rođenih od žena veći od Ivana Krstitelja (Mt 11, 11)? Odgovor: Većina bogoslova tumači gornje mesto u vezi sa drugim delom iste rečenice, koja glasi: „ali najmanji u nebeskom kraljevstvu, veći je od njega." Isus ovde poređuje stari i novi zavet. Novi zavet je toliko odličniji od staroga, da je čak Ivan Krstitelj manji od najobičnijeg kršćanina, on koji nadvisuje sve starozavetne patrijarhe i proroke. Oni su samo čeznuli za budućim Mesijom. Ivan je međutim bio njegov preteča, njegov krstitelj, imao je čast da vodi jevrejski narod kao zaručnicu Kristu — Zaručniku. Ivan Krstitelj spada svakako među velike svece. Imao je izvanrednu odliku da je bio oslobođen od istočnog greha već pre rođenja. Njegovu karakternost i sveti isposnički život Isus javno hvali pred narodom. Crkva je u njegovu čast postavila dva blagdana. 24 juni — Rođenje Ivana Kr. bio je dugo, sve do 1754 god. zapovedan blagdan. Njegovo se ime spominje u javnoj ispovedi kao i u litanijama svih svetih, čak pre sv. Josipa. Međutim se sveti Josip u novije vreme sve jače ističe. On je jedini svetac koji ima svoj poseban blagdan, zapovedan za opću Crkvu.*

I. S. *Odgovor: O plačućoj Mariji u Sirakuzi nema naročitih vesti. Njeno štovanje svakako je vrlo živo, kad se u veliko sprema gradnja ogromne hodočasničke crkve u njenu čast.*

JOS. *Pitanje: Kako je mogao Isus s pravim telom od mesa i kosti kroz zatvorena vrata ući k svojim učenicima? Odgovor: Isusovo preobraženo telo nije bilo više podvrgnuto ovim fizičkim zakonima. Isto ne smemo zaboraviti da je još smrtno Isusovo telo u svetoj božićnoj noći na čudesan način ostavilo svoju prvu kolevku pod Marijinim srcem, tako da je Marijino telo ostalo netaknuto.*

Napomena. *Na uredništvo je zadnjih meseci došao oveći broj sastavaka u prozi i pesmi. Zbog ograničenog prostora, a većim delom i zbog nepogodnosti sastavaka prilozi će ostati neobjavljeni. Neka nikome ne bude žao. Svima najsrdačnije zahvaljujem za dobru volju, a Gospodin Bog koji ne ostavlja ni čaše hladne vode bez nagrade, obilato će Vam naplatiti sve što ste Njemu na slavu učinili.*

Nakana Apostolata molitve. *Sveta nas Crkva u mesecu junu naročito poziva da se molimo na tu nakanu, da bi uspomena na stogodišnjicu blagdana presv. Srca Isusova doprinela porastu ove pobožnosti. U misiskom nas pogledu Crkva u tom mesecu poziva da se molimo Srcu Isusovu, da bi se umnožila svećenička zvanja u Indiji, Pakistanu, Burmi, Cejlonu i Indoneziji.*

Obaveštenje: *Molimo sve pretplatnike i poverenike da nam uvek dostavljaju dostatnu adresu i čitko ispisanu. Više puta se dešava da nam pošta vraća časopis zbog nedovoljne adrese.*

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr. Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. Poštanski fah 524. — Tekući račun 103-T-336.

Štampa: Štamparija „Filip Višnjić" — Beograd, Durmitorska 6 — Telefon 29-193